

CONV 323/02

CONTRIB 110

FÖLJENOT

från:	Sekretariatet
till:	Konventet
Ärende:	Bidrag från Anne-Marie Sigmund, Göke Frerichs och Roger Briesch, Ekonomiska och sociala kommitténs observatörer i konventet – Resolution som antagits av Ekonomiska och sociala kommittén

Konventets generalsekreterare har från Anne-Marie Sigmund, Göke Frerichs och Roger Briesch, Ekonomiska och sociala kommitténs observatörer i konventet, mottagit åtföljande bidrag i form av en resolution som antagits av Ekonomiska och sociala kommittén.

=====

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

RESOLUTION
riktad till konventet om EU:s framtid

Under den 393:e plenarsessionen den 18–19 september 2002 (sammanträdet den 19 september) antog Ekonomiska och sociala kommittén denna resolution med 167 röster för, 4 röster emot och 6 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1 *På gemenskapsnivå är kommittén det mest välplacerade rådgivande organet när det gäller att företräda, informera om och fungera som språkrör för det organiserade civila samhället – kommittén är ett forum som gör företrädarna för organisationer i näringsliv och samhälle i medlemsstaterna delaktiga i att utforma politik och beslut på gemenskapsnivå.*

1.2 *De särskilda förbindelser som kommittén har med de ekonomiska och sociala råden och liknande organisationer i medlemsstaterna liksom med det organiserade civila samhället i tredje land eller grupper av tredje länder med vilka Europeiska unionen har strukturerade förbindelser, stärker mervärdet och legitimiteten i kommitténs strävan att främja ett politiskt mer lättillgängligt Europa med större insyn och bredare deltagande. De förbindelser som EESK upprätthåller med organisationer i det civila samhället vilka inte har några företrädare inom kommittén, bidrar också till att öka mervärdet och legitimiteten i detta avseende. Kommittén avser att utveckla dessa förbindelser.*

1.3 *EESK har beslutat att genom denna resolution begränsa sitt bidrag till vissa kommentarer och ställningstaganden som är av avgörande betydelse för debatten om Europas framtid. Kommittén förbehåller sig rätten att i ett senare skede yttra sig över frågor som behandlas särskilt av Europeiska konventet.*

2. Den europeiska samhällsmodellen

2.1 *EESK väntar sig att konventet skall föreslå en ny utformning av Europeiska unionens konstitutionella grundvalar som a) utmärks av en jämvikt mellan kulturell mångfald och politisk enighet, och b) skapar förutsättningar för en utveckling av den europeiska samhällsmodellen samtidigt som man tar vara på de sociala och kulturella identiteterna.*

2.2 *Konventets arbete rör själva kärnan i EU:s identitet och i det europeiska projektet, och även de värden som är grundvalen för detta projekt – det handlar alltså inte endast om "befogenheter" och om hur dessa skall fördelas.*

2.3 Kulturen utgör en viktig del av den europeiska identiteten eftersom den är ett uttryck för att vi ingår i en värdegemenskap. Kommittén anser att kulturbegreppet inom ramen för det framtida konstitutionella fördraget bör uppfattas på ett sådant sätt att gemenskapspolitiken på detta område bidrar till att utforma en verklig värdegemenskap och samtidigt garanterar att de nationella och regionala kulturerna tillåts blomstra.

2.4 Kommittén upprepar sitt stöd till utvecklingen av EU-medborgarskapet.

2.5 Detta innebär att man bör skapa en institutionell struktur med en verklig demokratisk legitimitet, där:

- i) institutionernas befogenheter och ansvar anges så tydligt som möjligt och
- ii) de europeiska ländernas sociokulturella mångfald och de ständiga och stora framstegen inom den ekonomiska och sociala sammanhållningen blir grundläggande faktorer i en gemensam europeisk identitet präglad av delaktighet och som omfattas av alla.

2.6 Stadgan om grundläggande rättigheter innebär i detta avseende ett etiskt, socialt och politiskt engagemang och utgör en grundsten för skapandet av en gemensam identitet. Stadgan innebär i själva verket ett erkännande av en värdegemenskap bestående av rättigheter och skyldigheter som omfattar alla medborgare i och som de är aktiva bärare av. Kommittén begär att stadgan förs in i det konstitutionella fördraget.

2.7 Kommittén anser att det är absolut nödvändigt att unionen tar ett större ansvar på internationell nivå och talar med en stämma. Kommittén förespråkar att det inom unionen skall finnas organ som gör det möjligt för unionen att föra en genuin utrikespolitik som bland annat bygger på grundtankarna om fred, demokrati, solidaritet och ekonomisk och social välfärd, och att den på ett effektivt sätt bidrar till det civila samhällets utveckling i partnerskapsländer. EU skall garantera att det civila samhället i dessa länder ges möjlighet att delta i unionens samarbetsprogram genom att bestämmelser om medverkan införs, vilket redan har skett på förslag av EESK i Cotonou-avtalet och Medelhavssamarbetet.

2.8 EESK bidrar till EU:s insatser på området för yttre förbindelser via den strukturerade dialog som kommittén kontinuerligt utvecklar med företrädare för det organiserade civila samhället i kandidatländerna, partnerländerna i Medelhavsområdet, Afrika, Västindien och Stilla havet, Latinamerika, Ryssland och Asien.

2.9 Kommittén anser att det är av avgörande betydelse att stärka EU:s befogenheter när det gäller rättsliga och inrikes frågor för att reagera på medborgarnas farhågor med avseende på kampen mot alla former av kriminalitet.

2.10 EESK anser att det är mycket viktigt att EU har tillgång till de verktyg som behövs för att man effektivt skall kunna genomföra en gemensam politik i invandrings- och asylfrågor som bygger på solidaritet.

2.11 Politiken för integrering av invandrare behöver förbättras. Kommittén uppmanar konventet att undersöka möjligheten att bevilja EU-medborgarskap för tredjelandsmedborgare med långsiktiga uppehållstillstånd.

3. Deltagardemokrati, den civila dialogen och den sociala dialogen

3.1 Kommittén rekommenderar att den representativa demokratin stärks genom en deltagandeprocess som gör det möjligt för organisationer i det civila samhället att i ett tidigt skede medverka i utformningen av politiken och besluten. Denna civila dialog (med medborgarna) är av central betydelse för att öka EU:s demokratiska legitimitet eftersom den tillåter de direkt berörda aktörerna att själva delta i dialogen.

3.2 Utan att det påverkar EESK:s struktur eller befogenheter spelar kommittén en nyckelroll i organiserandet av den civila dialogen och utgör också ett forum för dialogen.

3.3 Därför bör en tydlig åtskillnad göras mellan å ena sidan dialogen med organisationerna i det civila samhället samt den inbördes dialogen mellan dessa och å andra sidan den sociala dialogen med och mellan parterna på arbetsmarknaden. Den europeiska sociala dialogen är en mekanism som näst intill har lagstiftningsbefogenheter. Den har en klar utformning när det gäller deltagare, befogenheter och förfaranden.

3.4 Arbetsmarknadens parter specifika deltagande och uppgifter bör utvecklas inom ramen för en fördjupning av den europeiska sociala dialogen.

3.5 Behovet av en civil dialog härrör både från demokratiprincipen och subsidiaritetsprincipen. Subsidiaritetsprincipen rör inte bara befogenhetsfördelningen mellan olika geografiska nivåer, utan återspeglar också en syn att delaktighet skall präglade förhållandet mellan myndigheterna och samhället samt vad avser medborgarnas friheter och skyldigheter. När man beslutar om vem som skall delta i beredningen av beslut måste man därför vid sidan av den geografiska (vertikala) subsidiariteten även ta hänsyn till den funktionella (horisontella) subsidiariteten, som är ett ytterst viktigt inslag i goda styrelseformer.

3.6 I dessa goda europeiska styrelseformer ingår å ena sidan den sociala dialogen och å andra sidan bruket av samreglering och självreglering, som är en återspeglade av en fördelning av uppgifterna mellan institutionerna och de berörda parterna

4. Ekonomiska och sociala styrelseformer

4.1 EESK kräver en samordning av den ekonomiska politiken så att de möjligheter till tillväxt och sysselsättning som finns i unionen kan utnyttjas maximalt. Kommittén vill också att kommissionen återfår förslagsrätten när det gäller utarbetande av ekonomisk-politiska riktlinjer och att en rådfrågning av kommittén blir obligatorisk. Dessutom efterlyser kommittén en bättre balans mellan makroekonomiska och strukturpolitiska instrument samt en fortlöpande dialog mellan olika aktörer, särskilt arbetsmarknadsparterna, när det gäller makroekonomisk politik.

4.2 Kommittén kräver också att det i det konstitutionella fördraget uttryckligen anges att full sysselsättning utgör ett av gemenskapsmålen, samt att det i de relevanta artiklarna i fördraget tydligare anges att den ekonomiska och monetära politiken skall bidra till att uppnå målen rörande tillväxt och full sysselsättning.

4.3 Kommittén kräver att EU skapar de verktyg som behövs för ett framgångsrikt genomförande av Lissabonstrategin, som syftar till att göra EU till världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning.

4.4 Kommittén betonar också att ett framgångsrikt genomförande av Lissabonstrategin förutsätter att slutsatserna från Europeiska rådets möte i Göteborg genomförs, så att alla viktiga principer för att uppnå hållbar utveckling integreras.

4.5 Kommittén förespråkar dessutom följande:

- i) Att man förstärker den ekonomiska och sociala sammanhållningspolitiken och harmoniserar förfaranden och metoder, så att effektiviteten kan förbättras och organisationerna i det civila samhället verkligen kan medverka.
- ii) Stöd till innovationer och till företagandet i dess olika former, i enlighet med de handlingslinjer som anges bland annat i Europeiska stadgan för småföretagen.
- iii) En särskild hänvisning bör föras in i det konstitutionella fördraget till tillhandahållande av allmännyttiga tjänster. Det är en av de åtgärder som unionen – i nära samarbete med medlemsstaterna – bör utveckla för att uppnå sina mål: Dessutom bör en bestämmelse föras in som gör det möjligt att prioritera de mål av allmänt intresse som kan uppnås med hjälp av dessa tjänster.
- iv) En utökad bekämpning av ekonomiska bedrägerier i samarbete med medlemsstaterna.

4.6 Kommittén anser att den öppna samordningsmetoden – som inte inskränker EU:s lagstiftande befogenheter – är ett viktigt instrument för att utveckla den ekonomiska och sociala sammanhållningen, under förutsättning att arbetsmarknadens parter och andra berörda parter i det civila samhället verkligen ges möjlighet att medverka. Kommittén kräver att denna metod ges en rättslig grund i det konstitutionella fördraget och vill delta i uppföljningen av den.

4.7 När det gäller finansieringen av EU:s politik är det nödvändigt att säkerställa att unionens intäkter på längre sikt är tillräckligt stora för att täcka dess åtaganden. Kommittén kräver att ett nytt finansieringssystem införs och att man planerar för en förstärkning av unionens egna medel.

4.8 Kommittén kräver en hållbar reform av processen för utformning av politiska åtgärder och beslut på gemenskapsnivå. Denna måste baseras på principerna om solidaritet, överskådlighet, samstämmighet, subsidiaritet, proportionalitet och öppenhet.

4.9 En förenkling av lagstiftningsprocessen och av gemenskapens regelverk är en absolut nödvändighet och en grundförutsättning för utvidgningen. Den kommer att göra gemenskapspolitiken och den europeiska integrationsprocessen mer begriplig för näringslivets och samhällslivets aktörer och för medborgarna. EESK anser att EU-institutionerna bör anta en uppförandekodex i syfte att förenkla lagstiftningsprocessen, och har även påpekat att det i samband med alla lagförslag bör genomföras en ordentlig konsekvensanalys med en genomgång av möjliga alternativ.

4.10 Kommittén anser att samreglering bör ges större stöd, genom att en gemenskapsram kombineras med initiativ från de berörda parterna för att åstadkomma större flexibilitet och effektivitet.

4.11 För övrigt vill EESK att det konstitutionella fördraget ger kommittén förutsättningar att på ett ännu bättre sätt genomföra sitt uppdrag. Detta kan ske genom att kommittén generellt hörs i ett tidigare skede i lagstiftningsprocessen och särskilt genom ytterligare utveckling av förfarandet med förberedande yttranden efter begäran av övriga EU-institutioner.

4.12 EESK menar att kommittén, i takt med att unionen rådfrågar allt fler parter för att förbättra det demokratiska styret, kan fungera som en bro mellan kommissionen och det organiserade civila samhället. Det framgångsrika forumet för aktörer med intresse för hållbar utveckling, som hölls i september 2002, är ett bevis på detta.

4.13 Avslutningsvis anser EESK att dess roll skulle stärkas om kommittén erhöll institutionsstatus i det konstitutionella fördraget.

5. Slutsatser

5.1 Kommittén upprepar att det är nödvändigt att man på alla nivåer verkligen vinnlägger sig om att de europeiska medborgarna skall kunna bidra fullt ut till att utforma ett projekt för EU efter utvidgningen och att projektet måste få ett verkligt innehåll. De ihållande farhågorna bland EU:s medborgare vad gäller bristen på öppenhet och delaktighet i den europeiska integrationsprocessen visar att konventets arbete måste utmynna i en vision om Europas framtid som kan engagera medborgarna och få dem att identifiera sig mer med denna process.

5.2 Kommittén framhåller på nytt sin avsikt att fullt ut bidra till konventet om Europas framtid och, i enlighet med den resolution om dessa frågor¹ som kommittén har antagit, särskilt till att så många som möjligt i det civila samhället deltar i debatten om EU:s framtid.

¹ Resolution om Europas framtid av den 17 september 2001 – CES 1033/2001 fin.